

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 5. An & qualiter promissio constituens sponsalia debeat esse libera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

Quaest. 5. An & qualiter promissio constituens sponsalia debeat esse libera.

R Esp. Primo: debere eam esse liberam ea libertate, quae sufficit ad meritum & demeritum; cum sit actus humanus, humanam obligationem inducens, Castrop. l. c. n. 4. Quare si furor, iracundia, ebrietas non adimunt plenam libertatem, obligationem quoque sponsaliorum non impediunt. Citat pro hoc Sanch. L. 1. d. 8. n. 5. Vasq. d. 5. c. 1. Cón. d. 21. du. 2. n. 18. concl. 6. Molin. de gust. d. 267. in princ. Gutt. de mat. c. 7. à n. 5. Verum aliis ista libertas non sufficit, sed requirunt libertatem, & tantam ex parte intellectus advertentiam & deliberationem, quanta requiritur & sufficit ad peccandum mortaliter, id est, plenam, seu talem, qualem viri prudentes in negotiis magni momenti adhibere solent; & non sufficere talem, qualem adhuc habere, solent semi-poti, semi-dormientes, etsi non requiratur plena & matura deliberatio, & omnium circumstantiarum consideratio. Siquidem sponsalia obligant sub peccato mortali; jam verò non omnis libertas sufficiens ad demeritum est plena; cum semiplene advertens ad malitiam, adeoque semiplene liber possit demereri, seu peccare venialiter, etsi non mortaliter. Unde jam etiam licet ebrietas, furor, iracundia, tanta non sit, ut tollat plenè seu omnimodam libertatem, seu solum ex parte, adhuc tamen penitus impediunt obligationem sponsalium, sive nullatenus promissio in illa facta constituit vera sponsalia. Advertendum proinde verba illa: adimere plenam libertatem: æquivoca esse; utique enim semiplena libertas adimit plenam libertatem, hoc est, impedit, quò minus libertas sit plena, seu perfecta; non tamen adimit plenè seu omnem libertatem, sed relinquit semiplenam. Unde jam etiam sequitur, quòd, si quis ante ebrietatem, vel amentiam habuerit intentionem contrahendi sponsalia, seu promittere alicui matrimonium, illa adhuc non contrahat, dum postmodum in ebrietate semiplena promittit matrimonium fœminæ, etiam plenè deliberatè repromittenti; cum enim obligatio sponsalium ex ipsomet contractu, & non ex voluntate illum celebrandi oriatur, necessariò exigit contractum in se liberum, intellige plenè. Cui illationi non obstat primò, quòd cum Sacramenta v. g. Confirmationis Baptismi ab adulto suscipienda sufficiat intentio habitualis, seu præhabita non retractata, validè recipiantur in ebrietate etiam perfecta; nam præterquam quòd ad agendum plus requiratur, quàm ad recipiendum, de essentia seu forma illorum Sacramentorum non est actus suscipientis illa, quemadmodum essentia contractus sponsalitii, vel etiam matrimonialis consistit in volitione contrahentium. Neque etiam obstat, quòd sponsalia valide contrahi possint sub conditione eveniente priùs postmodum in ebrietate vel amentia; nam hac ratione adhuc non contrahuntur in ebrietate, sed extra eam, tamen perfecta & absoluta eorum obligatio suspendatur usque ad eventum conditionis, qua eveniente sive in ebrietate, somno, amentia, sive extra illam, sive scientibus, sive nescientibus contrahentibus, dicta obligatio evadit absolute absque omni alio actu illorum. Castrop. l. c. n. 5.

2. Resp. Secundo: promissio futuri matrimonii facta ex metu gravi cadente in virum constantem nequit constituere sponsalia valida; nam esto, quòd sponsalia inita ex tali metu à jure positivo non irritentur per se & immediatè, ex irritatione tamen matrimonii ob coactionem (quippe ad quòd contrahendum nemo cogi potest per talem metum) & ipsa irrita sunt eo ipso; ne, si per hoc modo coacta sponsalia obligaretur quis, jam eo ipso cogi posset tali metu ad contrahendum matrimonium, ita Castrop. l. c. num. 6. remittens ad seipsum, tr. 2. de peccat. d. 1. p. 9. num. 3. Verumtamen etsi id admittatur communiùs, dum ipsemet metum incussit injustè, negant tamen alii, dum metus illi aliunde incutitur, docentque, sponsalia talia non esse eo ipso invalida, sed valere usque ad sententiam Judicis, sententià Judicis ob hanc vel similes causas rescindantur; aliàmque esse de matrimonio rationem, quòd ideo jure sic statuente ipso facto est nullum, dum per talem metum extorquetur; nimirum quia semel contractum validè nullo modo dissolvi potest; sponsalia verò, etsi valida, & in specie sponsalia per metum talem contracta, etiam juramento confirmata, facile dissolvi possunt per Judicem. Unde jam etiam non sequitur, quòd si quis vi talium sponsalium obligetur ad contrahendum matrimonium, cogi quis possit ad matrimonium validum per metum talem injustè incussum; cum dicta sponsalia rescindi possint ac deberent. teneret autem sequela, si indissolubiliter pergerent obligare.

Quaest. 6. Qualiter hæc promissio debeat esse facta uni determinatæ personæ.

R Esp. Si quis promittat cum una ex pluribus filiabus Titii contrahere matrimonium, etsi harum singulæ ei repromittant, confurgere nequeunt sponsalia; cum enim matrimonium contrahi nequeat, nisi cum una determinatæ personæ, etiam non potest quis obligari ad illud contrahendum, quousque obligetur ad illud contrahendum cum una determinatæ personæ; quòd vi talis promissionis indeterminatæ non fit; cum vi illius adhuc maneat liber respectu singularium. Cónineck. l. c. num. 4. Pont. L. 12. c. 5. num. 6. Sanch. L. 1. c. 26. num. 7. Castrop. l. c. num. 7. cum communi.

Quaest. 7. An & qualiter dicta promissio debeat extrinsecus manifestari?

R Esp. Promissio purè interna seu mente retenta constituere nequit sponsalia; cum enim ea sint contractus promissorius, utrinque onerosus, & humano modo initus, necessè omnino habent duplici volitione utrinque manifestata perfici, ac proinde constitui in tali promissione, vi cujus pars altera possit & debeat repromittere, quòd impossibile est fieri per promissionem alteri nullatenus manifestatam, & omnino incognitam. Unde etiam in vi sponsaliorum obligari adhuc nequit Titius promittens DEO se ducturum Cajam in uxorem, etiam si DEUS dictam promissionem acceptet; cum